

Bilgrav-Nielsen: Det er ikke så sjældent, man uden for folketinget på møder og ved andre lejligheder støder på en vis forundring eller til tider skepsis over for visse sider af det parlamentariske liv. Den politiske taktik har sine ofte uransagelige motiver, og det kan ikke undre, at mennesker uden for dette hus nu og da gribes af en vis tvivl med hensyn til den anvendte taktiks nødvendighed, for slet ikke at sige rimelighed.

Angående den aktuelle sag er der sikkert mange uden for dette hus og nok også adskillige indenfor, der har undret sig ikke så lidt over trafikministerens måde at handle på. Vel er sagens genstand et lufthavnsprojekt, som på mange måder synes tvivlsomt, men det er ministerens handlemåde, som giver anledning til undren, og som har givet anledning til debatten her i dag, en debat, som ministeren helst ville undgå, men som var ønsket af et, jeg tror ganske stort flertal her i folketinget.

Når man erindrer sig valgkampen, hvor adskillige socialdemokratiske politikere og ledere fremstillede situationen med en socialdemokratisk mindretalsregering som næsten det mest ideelle, man kunne tænke sig, idet folketinget og dets udvalg så ville blive sat i centrum i den politiske beslutningsproces, så kan det ikke nægtes, at trafikministerens forsøg på at holde folketinget uden for indflydelse på et projekt til 100 mill. kr. tager sig højst mærkværdigt ud. Selvfølgelig er det prisværdigt, at en minister søger at gennemføre, hvad han har lovet sine vælgere i valgkampen, også selv om det ville være bedst for vælgerne og for landet som helhed, at det ikke skete. Men det er nu alligevel ikke tilfredsstillende, at ministeren egenmægtigt i sit mindretal søger at indfri sine løfter uden om folketinget.

Det radikale venstre føler sig på ingen måde ansvarlig for den nuværende regering eller dens ministre, men vi føler os så ansvarlige for samfundsudviklingen, at vi vil gøre os gældende, hvor og når der er mulighed for det. Specielt følte vi, at denne sag havde en sådan rækkevidde planlægningsmæssigt og økonomisk, at det var vor pligt at søge en grundig behandling af sagen, søge den sat ind i sin rigtige sammenhæng med andre store trafikinvesteringer og investeringer på andre områder i samfundet. Det var det, der

var hovedmotiveringen bag de to spørgsmål, jeg stillede ministeren her i folketingets spørgetid, men som forblev ubesvarede, hvilket igen gav anledning til vort ønske om en forespørgselsdebat og til, forstår jeg, det nu fremsatte lovforslag.

Ministeren har i sin begrundelse for ikke at forelægge sagen for folketinget henvist til tre forhold. For det første den stadig eksisterende lov af 12. juli 1946, som indeholder en bemyndigelse til ministeren for offentlige arbejder til at anlægge en ny statslufthavn ved Århus. For det andet provinslufthavnsudvalgets betænkning fra 1968, som anbefaler anlæg af en lufthavn ved Hammel under forudsætning af, at civilflyvningen standses på Tirstrup. Og for det tredje at allerede den tidligere regering i henhold til luftfartslovens § 55 gav placeringsgodkendelse.

Jeg tager det sidste først: det er rigtigt, at den tidligere regering, efter at der i folketingets trafikudvalg havde været enighed om at gå over til kommunal finansiering af provinslufthavne, gav Århus amtskommune placeringsgodkendelse, hvilket alene skal opfattes som en erkendelse af, at en lufthavn på det påtænkte sted var forenelig med almene hensyn. Dette er ikke, som den nuværende trafikminister også meddeler i sit notat af 11. november i år, ensbetydende med, at der også uden videre kan gennemføres ekspropriation. Skal der kunne eksproprieres, skal der som bekendt foreligge en dokumentation for, at dette af hensyn til almenvellet er nødvendigt.

Hermed er vi ved det punkt, der skiller. Den nuværende trafikminister og dermed regeringen er af den opfattelse, at der af hensyn til almenvellet må gennemføres ekspropriation. Den tidligere regering var af modsat opfattelse. I og med at sagen nu er overgivet til folketinget, må dette forlange, at ministeren fremlægger en klar og skudsikker dokumentation for, at hensynet til almenvellet kræver ekspropriation. Her kan ministeren ikke klare sig med det notat, som han den 11. november i år sendte folketingets trafikudvalg, og som han mente måtte være tilstrækkelig oplysning om sagen. Heller ikke oplysningerne i det nu fremsatte lovforslag er tilstrækkelige.

De enkelte punkter i ministerens notat vil jeg komme ind på senere. Men forinden